

ปลูกผักกินเอง ในพื้นที่เล็ก

สำหรับมือใหม่ · ระเบียงคอนโด หน้าบ้าน

ปลูกผักกินเอง ในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

ดูเด็ด เลือกรั้วถางและดิน ผักที่ปลูกง่าย รดน้ำ ใส่ปุ๋ย รับมือ
แมลง ดูเลตามฤดูไทย จนเก็บกินได้ คู่มือสำหรับมือใหม่

ทีมงาน Ebook.in.th

สงวนลิขสิทธิ์ © 2026 Ebook.in.th เรียบเรียงโดยทีมงานด้วยเครื่องมือ AI ช่วย
ตรวจทานข้อเท็จจริงกับแหล่งอ้างอิงท้ายเล่ม ข้อมูลในเล่มเป็นความรู้ทั่วไปสำหรับปลูก
ผักกินเองในบ้าน ผลอาจต่างตามพื้นที่และฤดู ก่อนวางกระถางหรือติดตั้งอุปกรณ์บน
ระเบียงให้ตรวจกฎของอาคาร ถ้าใช้ผลิตภัณฑ์ใดให้อ่านและทำตามฉลาก

สารบัญ

บทที่ 1 ดูปื้นที่ของคุณก่อน: แดด ความร้อน ลม และความปลอดภัย	5
บทที่ 2 กระจกและภาชนะ: ขนาด รุระบายน้ำ และการจัดวางแนวตั้ง ..	24
บทที่ 3 ดินปลูกในกระจก: ผสมเองหรือซื้อสำเร็จ	43
บทที่ 4 เลือกผักชุดแรก: กินบ่อย ปลูกง่าย เข้ากับแดดบ้าน	64
บทที่ 5 วันปลูก: หยอดเมล็ด ย้ายกล้า และปลูกจากผักในครัว	83
บทที่ 6 รดน้ำให้เป็น: งานหลักของผักในกระจก	109
บทที่ 7 อาหารของผัก: ปุ๋ย ปุ๋ยหมัก และการทำปุ๋ยจากเศษครัว	123
บทที่ 8 แมลง โรค และปัญหาที่พบบ่อย	142
บทที่ 9 เก็บเกี่ยว ล้างผัก และปลูกต่อได้ทั้งปี	166
แหล่งอ้างอิง	188

บทที่ 1 ดูพื้นที่ของคุณก่อน: แดด ความร้อน ลม และความปลอดภัย

ระเบียงคอนโดแคบๆ ยามเช้า

คนส่วนใหญ่เริ่มปลูกผักจากร้านต้นไม้ เห็นกล้าพริกสวยๆ ก็ซื้อ มาสองสามต้น วางไว้มุมระเบียง ผ่านไปสองสัปดาห์ต้นยืดยาว ใบซีด ไม่ออกดอก แล้วก็สรุปว่า "ฉันคงปลูกอะไรไม่ขึ้น"

ปัญหาส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ที่ฝีมือ แต่อยู่ที่ ผักกับพื้นที่ไม่เข้ากัน พริก ต้องการแดดมาก แต่ระเบียงนั้นอาจได้แดดแค่สองชั่วโมงตอนเช้า

ปลูกผักกินเองในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

บทนี้ชวนคุณดูพื้นที่ของตัวเองให้ชัดก่อนซื้ออะไรสักชิ้น เรื่องที่ต้องดูมีสี่อย่าง คือ **แดด ความร้อน ลม และความปลอดภัย** ใช้เวลาแค่หนึ่งวันวันหยุด แต่ช่วยให้คุณไม่ต้องเสียเงินกับต้นที่ไม่มีวันโต

แดดคือเรื่องแรก

ผักทำอาหารเองจากแสงแดด ถ้าแดดไม่พอ ต่อให้ดินดีและรดน้ำทุกวัน ต้นก็จะผอม ยึด และให้ผลน้อย ตำราส่งเสริมการเกษตรของมหาวิทยาลัยเคลมสันในสหรัฐฯ บอกว่า **ปริมาณแดดที่จุดวางกระถางได้รับ อาจเป็นตัวตัดสินว่าคุณปลูกผักอะไรได้บ้าง** [S2]

แนวทางคร่าวๆ ที่ใช้ได้กับบ้านเรา คือ

- **ผักที่กินผล** เช่น พริก มะเขือ มะเขือเทศ ต้องการแดดตรงประมาณ 6–8 ชั่วโมงต่อวัน ยิ่งมากยิ่งดี [S3] [S12]
- **ผักที่กินใบ** เช่น ผักกาดหอม ผักสลัด ผักใบแบบจีน ต้องการแดดตรงน้อยกว่า ประมาณ 3–5 ชั่วโมง [S3] และทนร่มได้มากกว่าผักที่กินผล [S1] ตัวเลขนี้มาจากตำราของรัฐแมริแลนด์ซึ่งอากาศเย็นกว่าบ้านเราบนระเบียงพื้นปูนในหน้าร้อนของไทย ผักสลัดมักชอบ **แดดเช้า** มากกว่าแดดบ่ายที่ร้อนจัด (ข้อสังเกตของเรา ใช้คู่กับเรื่องความร้อนด้านล่าง)
- **กรมส่งเสริมการเกษตร** ให้เกณฑ์ไว้ว่า ผักส่วนใหญ่ควรได้แดดวันละ 4 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย ส่วนชะพลู สะระแหน่ และกะเพรา อยู่ในมุมที่แดดลอดมาบางๆ ได้ [S20]

แดดกี่ชั่วโมง ปลุกอะไรได้

แดดตรงต่อวัน	ปลุกอะไรได้
6–8 ชั่วโมงขึ้นไป	ผักที่กินผล: พริก มะเขือ มะเขือเทศ
ประมาณ 3–5 ชั่วโมง	ผักที่กินใบ: ผักสลัด ผักกาดหอม ผักใบแบบจีน
แดดน้อย ร่มรำไร	ชะพลู สะระแหน่ ผักชี ขึ้นฉ่าย วอเตอร์เครส
ไม่มีแดดตรงเลย	ถั่วงอก (มีได้) • ต้นอ่อน (ข้างหน้าต่างสว่าง)

ที่มา: มหาวิทยาลัยแมริแลนด์, Oregon State, กรมส่งเสริมการเกษตร

แดดกี่ชั่วโมง ปลุกอะไรได้

ตัวเลขของแต่ละแหล่งไม่เท่ากันนัก แหล่งหนึ่งบอกว่าผักที่กินผลต้องได้แดดอย่างน้อย 5 ชั่วโมง แต่ถ้าได้ 8–10 ชั่วโมงจะดีกว่า [S2] อีกแหล่งให้ใช้ 6 ชั่วโมงเป็นเกณฑ์สำหรับกระถางผักทุกชนิด [S9] สรุปแบบง่ายคือได้แดดครึ่งวันขึ้นไป ปลุกพริกได้ ได้แดดแค่ช่วงเช้า ให้เน้นผักใบและสมุนไพรที่ทนร่ม

ถ้าระเบียงของคุณแดดน้อยมาก ยังมีทางเลือก กรมส่งเสริมการเกษตรยกตัวอย่างผักที่อยู่ได้ด้วยแสงไม่มาก เช่น ชะพลู วอเตอร์เครส สะระแหน่ ผักชี ขึ้นฉ่าย [S20] ถ้าระเบียงแทบไม่มีแดดตรงเลย ยังเหลือสองทางที่ใช้พื้นที่นิดเดียว คือ ถั่วงอก ซึ่งเพาะในที่มืดได้ [S20] และ ต้นอ่อน (เช่น

ปลุกผักกินเองในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

ต้นอ่อนทานตะวัน) ซึ่งต้องย้ายมาอยู่ตรงที่สว่าง เช่น ข้างหน้าต่าง หรือใต้ไฟ หลังเมล็ดงอกแล้วสองสามวัน [S94] [S95] ถ้างอกกับต้นอ่อนไม่ใช่ผักที่ไม่ต้องใช้แสงเหมือนกันทั้งคู่ รายละเอียดอยู่ในบทที่ 4 และ 5

จดแอดหนึ่งวัน: วิธีที่แม่นยำที่สุด

ไม่มีตารางสำเร็จรูปที่บอกได้ว่าระเบียงทิศไหนของตึกไหนได้แดดกี่ชั่วโมง เพราะตึกข้างๆ ชายคา ผนัง และชั้นที่คุณอยู่ ทำให้แต่ละห้องต่างกันมาก หน่วยงานไทยจึงแนะนำให้ **สำรวจพื้นที่ก่อนว่ารับแสงได้มากน้อยแค่ไหน แล้วค่อยเลือกผัก** [S20]

วิธีที่ง่ายและแม่นยำที่สุด คือเลือกวันหยุดที่ฟ้าโปร่งหนึ่งวัน แล้วออกไปดูทุกสองชั่วโมง

1. เตรียมกระดาดหนึ่งแผ่น วาดผังระเบียงคร่าวๆ
2. ตั้งเวลาปลุกในมือถือ 7 โมง 9 โมง 11 โมง บ่ายโมง บ่ายสาม และห้าโมงเย็น
3. ทูกรอบ ให้ดูว่า **แดดตรง** (เห็นเงาชัด) ตกอยู่ตรงไหน แรงแบบไหนในผัง
4. ตอนเย็น นับว่าแต่ละมุมได้แดดตรงกี่รอบ คุณสองคร่าวๆ ก็คือจำนวนชั่วโมง

ตารางแดดหนึ่งวัน (ตัวอย่าง)

เวลา	มุมซ้าย	กลางระเบียบ	ขอบขวา
07:00	ร่ม	ร่ม	แดด
09:00	ร่ม	แดด	แดด
11:00	แดด	แดด	แดด
13:00	ร่ม	แดด	แดด
15:00	ร่ม	ร่ม	แดด
17:00	ร่ม	ร่ม	ร่ม
รวม (รอบ × 2)	2 ซม.	6 ซม.	10 ซม.

ตารางแดดหนึ่งวัน

ผลที่ได้มักทำให้แปลกใจ มุมที่คุณคิดว่าสว่าง อาจได้แดดตรงแค่ชั่วโมงเดียว ส่วนขอบขวาด้านนอกอาจได้แดดเกือบทั้งวัน ข้อดีของการปลูกในกระถางคือ ย้ายกระถางไปยังจุดที่ดีที่สุดได้ [S1] ถ้ากระถางหนักใช้ฐานมีล้อช่วยให้เลื่อนตามแดดหรือหลบพายุได้ง่ายขึ้น [S2] และลืกล้อทุกครั้งเมื่อวางเสร็จ (คำแนะนำของเรา)

ปลูกผักกินเองในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

มือจดแดดลงสมุดบนระเบียง

ทิศของระเบียงบอกอะไรได้บ้าง

ประเทศไทยอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร ดวงอาทิตย์จึงขึ้นทางทิศตะวันออกแล้ว
อ้อมไปทางทิศใต้เกือบทั้งปี [S25] แต่สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ
อธิบายว่า เพราะไทยอยู่ในเขตร้อน ดวงอาทิตย์จะผ่านเกือบตรงศีรษะ
ปีละสองครั้ง คือช่วงเมษายนถึงพฤษภาคม และช่วงกรกฎาคมถึงกันยายน
[S26] แปลว่าแดดที่ระเบียงของคุณเปลี่ยนไปตามฤดูด้วย

ผลที่ตามมาซึ่งหลายคนไม่รู้ คือในกรุงเทพฯ ช่วงราวปลายเดือนเมษายน
ถึงกลางเดือนสิงหาคม ดวงอาทิตย์ตอนเที่ยงจะอ้อมไปอยู่ **ทางทิศเหนือ**
เล็กน้อย (เราคำนวณจากตำแหน่งดวงอาทิตย์ตามละติจูดของกรุงเทพฯ

ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ [S26]) ระเบียบทิศเหนือจึงได้แดดมากขึ้น ในช่วงกลางปี ส่วนระเบียบทิศใต้กลับได้แดดน้อยลงในช่วงเดียวกัน แล้วสลับกันในช่วงปลายปีถึงต้นปี

ดังนั้นใช้ทิศเป็นแค่การเดาเบื้องต้น ระเบียบที่หันทางใต้มักได้แดดมากในช่วงปลายปี (ข้อสรุปของเราจากตำแหน่งดวงอาทิตย์ข้างต้น) แต่ตัวเลขจริงต้องมาจากการวัดของคุณเอง **ในฤดูที่คุณจะปลูก** และถ้าทำได้ ลองจดซ้ำอีกครั้งเมื่อเปลี่ยนฤดู

ต้นบอกคุณได้ ถ้าแดดไม่พอ

ถ้าปลูกไปแล้ว ให้อุที่ต้นผัก ต้นที่ **สูงชะลูด ผอม และไม่ค่อยให้ผลผลิต** เป็นอาการของแสงไม่พอ ทางแก้คือย้ายกระถางไปที่ที่ได้แสงมากขึ้น [S1] ถ้าย้ายไม่ได้ วัสดุสะท้อนแสงรอบต้น เช่น ผนังสีขาว ช่วยเพิ่มแสงได้บ้าง [S2]

กล้าผักที่ขาดแสง

ความร้อน: แดดเยอะก็มีปัญหาของมัน

ระเบียงคอนกรีตในไทยหลายแห่งมีปัญหาตรงข้าม คือร้อนเกินไป
พื้นคอนกรีต ผนังอิฐ และกระจกสะท้อนแสง ทำตัวเหมือน แหล่งสะสม
ความร้อน รอบกระถาง [S3] กระถางที่วางบนพื้นคอนกรีตกลางแดดจะ
แห้งเร็วมาก เพราะดินในกระถางมีปริมาณน้อย [S2]

สิ่งที่ช่วยได้

- ยกกระถางขึ้นจากพื้น วางบนแผ่นไม้ระแนงหรือชั้นเตี้ยให้อากาศผ่าน
ใต้กระถางได้ ไม่ให้กั้นกระถางแนบพื้นปูน [S2]
- ย้ายหรือบังแดดช่วงร้อนที่สุดของวัน ถ้าแสงสะท้อนจากพื้นแรงมาก
[S2]
- วางกระถางชิดกันเป็นกลุ่ม ให้ใบช่วยบังแดดให้ผิวดิน ถ้าเห็นต้นเหี่ยว
ทุกวัน [S2]
- เลี่ยงกระถางสีเข้ม เพราะร้อนกว่า และอาจทำให้รากอ่อนเสียหาย
[S4]

กระถางผักวางบนแผ่นไม้ระแนงยกสูงจากพื้นปูน ข้างผนังกระจกของระเบียง

ถ้าแดดบ่ายแรงจนผักใบไหม้ หลายคนใช้ตาข่ายพรางแสง (สแลน) ช่วย
แหล่งที่เราหาได้เป็นของเขตอากาศเย็นในสหรัฐฯ ซึ่งบอกว่าสแลนมีตั้งแต่
บังแดด 20–90% และผักส่วนใหญ่ที่นั่นใช้ 30–50% ก็พอ [S13] ยังไม่พบ
ตัวเลขสำหรับอากาศบ้านเรา ให้เริ่มจากแบบบังแดดน้อยก่อน แล้ว
สังเกตว่าผักดีขึ้นไหม

ลม: ศัตรูที่มองไม่เห็นของระเบียงชั้นสูง

ยิ่งอยู่สูง ลมยิ่งแรง ลมทำให้ดินแห้งเร็วขึ้น ใบฉีก และถ้า **ทั้งดินและกระถางเบา ลมแรงอาจพัดต้นล้มเสียหายหนัก** [S2]

- วันที่ร้อน แห้ง หรือลมแรง ให้ดูกระถางวันละ 2 รอบ แทนที่จะเป็นรอบเดียว [S2]
- ที่กั้นลมช่วยลดการใช้น้ำของกระถางได้ [S2] เช่น วางกระถางต้นสูงไว้หลังราวทึบหรือหลังกระถางใหญ่
- เมื่อมีพายุฝนหรือลมแรงมาก ให้ย้ายต้นเข้าที่กำบัง [S2]

ความปลอดภัย: ระเบียงไม่ใช่สวนหลังบ้าน

เรื่องนี้สำคัญที่สุดในบท และมักถูกมองข้าม

กระถางเป็ยกหนักกว่าที่คิด มหาวิทยาลัยแมริแลนด์ยกตัวอย่างว่า กระถางขนาด 20 นิ้ว (ประมาณ 50 ซม.) ที่ใส่ดินชื้นและมีต้นไม้ อาจหนักถึงประมาณ 45 กิโลกรัม [S3] ถ้าวางกระถางใหญ่หลายใบเรียงกัน น้ำหนักรวมจะมากพอสมควร เราไม่พบแหล่งที่บอกว่าระเบียงคอนกรีตรับน้ำหนักได้เท่าไร ถ้าคิดจะวางกระถางใหญ่หรือกระบะปลูกหลายๆ ให้สอบถามนิติบุคคลอาคารชุดก่อน

ของตกจากที่สูงเป็นความรับผิดชอบของคนในห้อง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 436 กำหนดว่า บุคคลผู้อยู่ใน
โรงเรียนต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดจากของตกหล่นจากโรงเรียน
นั้น [S27] กระถางใบเดียวที่หล่นจากชั้นสิบ อาจทำร้ายคนข้างล่างได้

กระถางผักวางบนพื้นด้านในราวระเบียง ไม่มีกระถางวางบนขอบราว

กฎง่ายๆ ที่เราแนะนำ (เป็นความรอบคอบทั่วไป ไม่ใช่ข้อกำหนดจากแหล่งใด)

- อย่าวางกระถางบนขอบราวหรือแขวนไว้ด้านนอกราว วางบนพื้นด้านในเสมอ

ปลูกผักกินเองในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

- กระถางแขวนให้ใช้กับ **ผักน้ำนักเบา** เช่น ผักสลัดและสมุนไพร ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำ [S21] และแขวนได้ขายคาด้านใน ตะขอแน่นหนา
- **ชั้นวางสูง** ให้ยึดติดผนัง วางของหนักไว้ชั้นล่าง
- เก็บกระถางเล็กเบาๆ เข้าที่ก่อนพายุ

น้ำที่ไหลออกจากกันกระถางลงห้องล่าง เป็นต้นเหตุทะเลาะกับเพื่อนบ้านได้ ตำราของมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ เตือนตรงนี้ไว้ว่า ระเบียงชั้นบนต้องเตรียมทางระบายน้ำ ไม่ให้ไปรบกวนห้องข้างล่าง [S2] ทางแก้คือใช้จานรองกระถางหรือกระถางแบบมีถังเก็บน้ำในตัว [S3] แต่จานรองที่มีน้ำขังก็เป็นที่วางไข่ของยุงลาย บทที่ 2 จะบอกวิธีใช้จานรองให้ปลอดภัย

ระเบียบของอาคาร คอนโดแต่ละแห่งมีข้อบังคับต่างกัน บางแห่งห้ามวางของบนราว บางแห่งกำหนดเรื่องหน้าต่างอาคาร เราไม่พบแหล่งที่สรุปกฎเหล่านี้ได้ ให้ถามนิติบุคคลหรืออ่านข้อบังคับของอาคารตนเอง

ระเบียบสูงปลอดภัย: 6 ข้อก่อนวางกระถาง

- ✓ วางกระถางบนพื้นด้านในราว ไม่วางบนขอบราวหรือนอกราว
- ✓ กระถางแขวนใช้กับฝักเบ้า เช่น ฝักสลัด สมุนไพร แขวนด้านในด้วยตะขอที่แน่นหนา
- ✓ กระถางดินชื้นหนักมาก ใบ 50 ซม. อาจหนักราว 45 กก. ถามนิติบุคคลก่อนวางกระถางใหญ่
- ✓ ชั้นวางสูงยึดผนัง ของหนักไว้ชั้นล่าง
- ✓ มีจานรองหรือทางระบายน้ำ ไม่ให้หยดลงห้องล่าง
- ✓ ก่อนพายุ เก็บกระถางเล็กเบาๆ เข้าที่กำบัง

ที่มา: Univ. of Maryland, Clemson, กรมส่งเสริมการเกษตร, ป.พ.พ. มาตรา 436

ระเบียบสูงปลอดภัย

ไม่มีระเบียบ? หน้าบ้านและขอบหน้าต่างก็ใช้ได้

ทาร์นเฮาส์และบ้านแถวมักมีพื้นที่หน้าบ้านแคบๆ ที่ได้แดดดีกว่าระเบียง คอนโดเสียอีก หลักเหมือนกันทุกข้อ คือจดแดด ยกกระถางให้พ้นพื้นปูนร้อน และไม่วางขวางทางเดินหรือทางระบายน้ำ แล้วแบ่งโซนตามแดดแบบเดียวกับระเบียบ (หัวข้อ "วางผังระเบียบ" ด้านล่าง)

หน้าบ้านทาวน์เฮาส์แคบๆ

สำหรับขอบหน้าต่างในบ้าน แหล่งของมหาวิทยาลัยแมริแลนด์แนะนำให้ปลูกสมุนไพรที่หน้าต่างที่ได้แดดอย่างน้อย 5 ชั่วโมง [S8] หน้าต่างที่แดดน้อยกว่านั้น ถ้าสว่างมากอาจใช้เพาะต้นอ่อนได้ แต่ไฟปลูกต้นไม้ไม่ค่อยได้ผลดีกว่า [S94] หรือเพาะถั่วงอกซึ่งไม่ต้องใช้แสงเลย [S20]

วางแผนระเบียง: ใครอยู่ตรงไหน

เมื่อได้ตารางจุดแดดแล้ว ให้วาดผังระเบียงอีกครั้ง แล้วแบ่งเป็นสามโซน

1. **โซนแดดจัด** มักเป็นขอบด้านนอกใกล้ราว เก็บไว้ให้ผักที่กินผล เช่น พริก มะเขือ เพราะต้องการแดดมากที่สุด [S3] ผักที่ชอบแดดควร

ได้จุดที่แดดส่องเต็มที่ ส่วนผักที่ร่มย้ายเข้าไปด้านใน ตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมการเกษตร [S21]

2. **โซนแดดครึ่งวัน** ตรงกลางระเบียง เหมาะกับผักใบและกะเพรา
3. **โซนร่มรำไร** ชิดผนังด้านใน เหมาะกับผักที่ทนร่ม เช่น สะระแหน่ ชะพลู ผักชี [S20] [S21]

ผังระเบียง 3 โซน

โซน	อยู่ตรงไหน (มักเป็น)	ปลูกอะไร
แดดจัด	ขอบด้านนอกใกล้ราว	พริก มะเขือ มะเขือเทศ
แดดครึ่งวัน	กลางระเบียง	ผักใบ กะเพรา โหระพา ต้นหอม
ร่มรำไร	ชิดผนังด้านใน	สะระแหน่ ชะพลู ผักชี

ที่มา: Univ. of Maryland, กรมส่งเสริมการเกษตร — ตรวจสอบตารางจุดแดดของคุณเอง

ผังระเบียง 3 โซน

ข้อควรคิดเพิ่มเวลาจัดผัง (เป็นคำแนะนำทั่วไปของเรา)

- **ต้นสูงไว้ด้านหลังหรือด้านข้าง** ไม่ให้บังแดดต้นเตี้ย
- **เว้นทางเดิน** ให้เดินไปรดน้ำ เปิดประตู และหนีไฟได้สะดวก
- **ใกล้ก๊อกน้ำหรือห้องน้ำ** ย่างรดน้ำง่าย ย่างรดสม่ำเสมอ
- **เผื่อที่ให้ถังน้ำและอุปกรณ์** วางในมุมร่ม ไม่วางขวางท่อระบายน้ำของระเบียง

ปลูกผักกินเองในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

- อย่าให้กระถางหรือดินที่หกอุดรูระบายน้ำของพื้นระเบียง หน้าฝน น้ำจะขัง กลายเป็นที่วางไข่ของยุงลาย [S18] และอาจซึมไปห้องข้างๆ ได้ กวาดดินที่หกทุกครั้งหลังเปลี่ยนกระถาง

รูระบายน้ำพื้นระเบียงต้องโล่ง

ผักรักไม่จำเป็นต้องถูกทั้งหมด ผ่านไปสองสัปดาห์ ต้นผักจะบอกเองว่าอยู่ ถูที่ใหม่ ต้นที่ยืดผอมคือต้นที่ต้องการแดดมากขึ้น [S1] ย้ายกระถางได้ เสมอ นี่คือข้อดีของการปลูกในภาชนะ [S1]

คำถามที่พบบ่อย

ห้องฉันอยู่ที่ทิศเหนือ แดดแทบไม่เข้า ปลุกอะไรได้บ้าง

อย่าเพิ่งตัดสินใจจากทิศ ในกรุงเทพฯ ดวงอาทิตย์ตอนเที่ยงอยู่ทางเหนือ เล็กน้อยราวปลายเมษายนถึงกลางสิงหาคม (ตามที่เราคำนวณไว้ด้านบน) ระเบียงทิศเหนือจึงอาจได้แดดพอใช้ในช่วงกลางปี แล้วได้น้อยลงในช่วงปลายปี ให้จดแดดจริงในฤดูที่จะปลูก บางครั้งขอบด้านนอกยังได้แดดเช้าหรือแดดเย็นหนึ่งถึงสองชั่วโมง ถ้าได้ประมาณนั้น ให้ลองผักที่ทนร่ม เช่น สะระแหน่ ชะพลู ผักชี [S20] ถ้าไม่มีแดดตรงเลย ถ่วงอกเพาะในที่มืดได้ [S20] ส่วนต้นอ่อนต้องได้แสงหลังเมล็ดงอก [S40] หน้าต่างที่สว่างมากอาจพอ แต่ไฟปลูกต้นไม้มักได้ผลดีกว่า [S94] [S95]

ระเบียงแดดจัดทั้งบ้าย ผักใบเขียว ทุกวัน แปลว่าแดดมากเกินไปไหม

อาจเป็นความร้อนจากพื้นและผนังมากกว่าแดดอย่างเดียว ลองยกกระถางขึ้นจากพื้นปูน จัดกระถางให้อยู่ชิดกัน และบังแดดช่วงบ้าย [S2] ระเบียงแบบนี้เหมาะกับพริกและมะเขือที่ชอบแดดมากกว่าผักสลัด

ใช้ไฟปลูกต้นไม้แทนแดดได้ไหม

ได้ ตำราของมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ ใช้ไฟปลูกต้นไม้กับต้นอ่อนในบ้านกันทั่วไป [S94] [S95] แต่การเลือกหลอดและตั้งเวลาให้พอดีกับผักแต่ละแบบอยู่นอกขอบเขตของเล่มนี้ เล่มนี้เน้นการใช้แดดจริงซึ่งไม่มีค่าไฟ

ปลูกผักกินเองในพื้นที่เล็ก: ระเบียง หน้าบ้าน และกระถาง

ต้องขออนุญาตนิติบุคคลก่อนปลูกผักที่ระเบียงไหม

ขึ้นกับข้อบังคับของแต่ละอาคาร การปลูกในกระถางเล็กบนพื้นระเบียงมักไม่มีปัญหา แต่ถ้าจะติดชั้นวางกับผนัง แขนงกระถาง หรือวางกระบะปลูก หนักรๆ ควรถามก่อน เราแนะนำให้ถามไว้ตั้งแต่แรก จะได้ไม่ต้องรื้อที่หลัง

ระเบียงชั้นสูงที่ลมแรง

อยู่ชั้นสูงมาก ลมแรงเกือบทุกวัน ปลูกได้ไหม

ปลูกได้ แต่ต้องเลือกให้ฉลาด ลมทำให้ดินแห้งเร็วและพัดกระถางเบาล้มได้ [S2] ให้ใช้กระถางที่หนักและมั่นคงสำหรับต้นสูง วางกระถางชิดผนังหรือหลังราวทึบ รวมกระถางเป็นกลุ่ม และดูน้ำวันละสองรอบในวันลมแรง

[S2] ผักเตี้ยอย่างต้นหอม สะระแหน่ และผักใบ มักทนลมได้ดีกว่าต้นพริก หรือมะเขือเทศที่สูงโปร่ง ถ้าวันไหนมีพายุ ให้ยกกระถางเข้าที่กำบังก่อน

[S2]

สรุปบทนี้

- ☐ จดแดดหนึ่งวันทุกสองชั่วโมง รู้ว่าแต่ละมุมได้แดดตรงกี่ชั่วโมง
- ☐ แดดครึ่งวันขึ้นไป ปลูกผักที่กินผลได้ แดดน้อยให้เน้นผักใบและสมุนไพรทนร่ม
- ☐ ไม่มีแดดเลย เพราะถั่วงอกในที่มืด หรือเพาะต้นอ่อนข้างหน้าต่างที่สว่างมาก หรือใช้ไฟปลูก
- ☐ ดูว่ามีพื่นปูน ผนัง หรือกระจกที่ทำให้ร้อนจัดไหม และวางแผนยกกระถางขึ้นจากพื้น
- ☐ ถ้าอยู่ชั้นสูง เตรียมรับมือลม และเลือกจุดที่มีที่กำบัง
- ☐ ไม่วางกระถางบนขอบราวหรือนอกรา
- ☐ มีแผนรองน้ำที่ไหลจากกันกระถาง ไม่ให้หยดลงห้องล่าง
- ☐ ถามนิติบुकคลก่อน ถ้าจะติดชั้นวาง แขนงกระถาง หรือวางกระถางใหญ่หนัก